

Katagarda ka Daniyan

Tsumani tsu Daniyan n aja'a a ni

¹ A kaya ka tatsu ko tsugono tsu Johoyakim mogono ma Yahuda, da Nebukaneza mogono ma Babila u tawai n aza o kuvon a ni a Urishelima da u kambuki likuci.

² Da Vuzavaguđu nekei Johoyakim mogono ma Yahuda u Nebukanezaru da u lya'i ni utsura, ali da u dikai ucanuku u na a ci ya'anka ulinga wa A'isa a Kashile. Ana mogono ma mo bonoi a Babila* n ucanuku wa, da u zuwai u da a a'isa a ni, a ubuta u na u tsu zuwa ucanuku u singai u kamali ka ni.

³ Da mogono Nebukanezaru u zuwai Afishenazu kabara ka gbayin ka ni ka tuka yi n olobo o yoku a Isaraila, aza a na a utai a kpa'a ku tsugono n i'uwa ya aza a gbagba'in,

⁴ olobo a na ikyamba i le yi babu muna, aza a na a gusai ikyamba ba. A ya'an kpamu n tsuloboi, n kuyeve kau, n ugboji, kata a fuda kuya'an ulinga e kefeku ko mogono. Afishenazu ayi da u kuyotsongu le kelentsu n idani ya aza a Babila.

⁵ I ta kpamu a kulya'a ilikulya n ili i kuso'o a katsuma ki ili i na mogono ma zuwakai le a kannan dem i kpa'a ku mogono. U danai o kuyotsongusu ta olobo a ali aya a tatsu, kata e yeve a kana kuya'anka mogono ulinga.

* **1:2 1:2** Babila vu daƙa kpamu e ci deke shina n kelentsu ka aza a Ibrahi

⁶ A kaṭsuma ka aza a nashi a na a zagbai va, ele da Daniyan, n Hananiyan, m Mashiyelyu, n Azariya. Gbende vi le aza a umaci a Yahuda a da.

⁷ Kagbashi ka gbayin ko mogono ka Nebukanezaru ka saba'a le ta ula, u ne'i le ula a aza a Babila a nampa:

Daniyan u dekei ni Belshaza.

Hananiyan u dekei ni Shedaraku. Mashiyelyu u dekei ni Mesheku. Azariya u dekei ni Abenego.

⁸ Ama Daniyan u sheshei n kaḍu ka ni u ku'uka kaḍi ka ni nshinda a ubuta u kulya'a ilikulya n ili i kuso'o i mogono ya ba. Da u folonoi kagbashi ko mogono ka u kaṣukpa yi, adama a na kaṭa u uka kaḍi ka ni nshinda ma ba.

⁹ Gogo na Kaṣhile ka zuwa ta kagbashi ko mogono ka nanlo u yotsongu ucigi n wishi a kubana u Daniyan,

¹⁰ ama da kagbashi ka ka danai Daniyan, <<Mi ta a kupana wovon u vuzagbayin vu va mogono, vuza na u zuwakai nu ilikulya n i kuso'o adama a nu. Nini dai u kene ikyamba i nu i namgba i la'a aza a nu a na a matsai a ayin e te? Mogono mi ta a kufuda kuna mu adama a nu.>>

¹¹ Da Daniyan u danai kindi ka na kagbashi ko mogono ka zuwai ulinga u kindi yi, n Hananiyan, m Mashiyelyu, n Azariya,

¹² <<Mi ta o kufolono wu kondo tsu ali ayin kupa, kaṭa i neke tsu ili i yoku ba, sai avuku a kulya'a m mini mo kuso'o koci.

¹³ A ukocishi u ayin kupa a nanlo vi gisanku tsu na ci n olobo a na a buwai va a na i a kulya'a

ilikulya i mogono ya. Kata vi sheshe n kaci ka nu ili i na ve enei n tsu na va kuya'an n a tsu.>>

¹⁴ Wu ushuki da u kondoi le ali ayin kupa.

¹⁵ Ana ayin kupa a a yawai, da Daniyan n aja'a a ni a la'i ele vu na i a kulya'asa ilikulya i mogono ya m matana n ucuwi wi ikyamba.

¹⁶ Dada kindi ke le ka ka takpai ilikulya n i kuso'o i na mogono mi ishi ma zagbakai le va da u nekei le avuku a kutakuma koci.

¹⁷ Olobo a nashi a nampa a Kashile ke neke le ta ugboji n kuyeve ku mekecu dem. Da Daniyan ta na u ciyai kuyeve ku kindana n alatani kakau.

¹⁸ A kubana uteku wa aya a tatsu a na mogono ma zuwai, da kagbashi ka gbayin ka ka bankai le raka a ubuta u Nebukanezaru.

¹⁹ Da mogono ma ya'ankai le kadanshi raka vi le. U panai uyo'o u Daniyan n Hananiyan m Mashiyelyu n Azariya, a la'i aza a na a buwai. Da a zagbai le o okpo aza a na a kuya'an ulinga e kefeku ko mogono.

²⁰ A katsuma ka kakuna ku ugboji n kuyeve ka na mogono me ecei le dem, da u cinai le n kuyeve ku na ku la'i ko oboci, n aza a imodi a ubon u na wi a kulya'a tsugono dem.

²¹ Dada Daniyan u lya'i kelime n idashi de e kefeku ko mogono ali sai a kaya ka iyain ko mogono Sairusu.

2

Alatani e Nebukaneza

¹ A kaya ke ire ka na Nebukaneza wi o tsugono, da u ya'in alatani. Alatani a nanlo a takacikai ni kau ali da u kpadai alavu.

² Da mogono me dekei oboci, n aza a imodi, n aza a aguma, n aza a kindana adama a na a dana yi ili i na u latanai. Ana a yawai da a shamgbai devu m mogono ma,

³ da u danai le, <<Alatani a na n ya'in va i ta a kutakacika mu. N ciga ta n yeve kaci ka alatani ka.>>

⁴ Da aza a kindana a a ushuki mogono ma n kelentsu ka aza a Arami, <<Mogono, wuma u nu u geshe, dana agbashi a nu alatani a, ci ta a kudana wu kaci ka alatani ka.>>

⁵ Dada mogono ma danai aza a kindana a, <<N sheshe ta de n ka du ka va mayun da i dana mu ukuna wa alatani a nampa n kaci ka alatani ka. I fuda baci ba, mi ta a kuzuwa a kara da vi nyama vi nyama kata o bonoko kpamu i'uwa i da agali.

⁶ Ama i fuda baci i dana mu alatani a n kaci ka a da, yi ta a kisa kune'e n katsupu kobolo n tsugbayin wa va. Adama a nannai, danai mu alatani a n kaci ka da.>>

⁷ Da kpamu a ushuki, <<Ya'an mogono ma dana agbashi a ni alatani a, ci ta a kudana yi kaci ka da.>>

⁸ Dada mogono ma mu ushuki, <<N yeve ta yi ta a kataci ka na i langasa ayin, adama a na i yeve ta de ili i na n sheshe i n utsura.

⁹ I dana mu baci alatani a ba, yi ta n atakaci e te a na e kuneke da. I bolongi un a adama a na i ya'anka mu a'uwa m modoruko, kudana ku da ka du ka va ki ta a kusaba'a. Ama danai mu alatani a, nannai da n kuyeve a na yi a kufuda ya dana mu kaci ka alatani ka.>>

¹⁰ Da aza a kindana a a ushuki mogono ma, <<Babu vuza a idika i nampa vu na u kuya'an i

na mogono mo folonoi. Babu mogono, vuza vu utsura n tsugbayin vu na u sa'wai kufolono ili a ubuta u koboci, vuza va aguma, ko vuza vu kindana.

¹¹ Ili i na mogono me ecei yi ta n amiki. Babu vuza na u kudana mogono i na yi punu sai amali koci, i ta na feu o kuyongo a ubuta u uma ba.>>

¹² Ili i nampa i zuwai mogono ma ya'in wupa n unambukaɓɓuma, da u zuwai a una aza a aguma a Babila raka.

¹³ A zuwa ta wila adama a na a una aza a aguma a, a suki uma adama a na a lansa Daniyan n aja'a a ni kata a una.

¹⁴ Ana Ariyo kovonshi ka vuza vu kindana mogono u lazai a kubana kuna aza a aguma a Babila, Da Daniyan u ya'ankai ni kadanshi ku ugboji.

¹⁵ We ecei kagbashi ko mogono ka, <<Yidai i zuwai da mogono ma zuwai wila u gogo'o u nampa?>> Dada Ariyo u danai Daniyan ukuna wa.

¹⁶ N tsu nampa, da Daniyan u uwai u folonoi mogono adama a na u doku ayin a, ciya u fuda u dana yi kaci ka alatani ka.

¹⁷ Dada Daniyan u bonoi a kpa'a ku ni da u danai aja'a a ni Hananiyan, Mesheku, n Azariya ukuna wa.

¹⁸ U gutsai le o folono Kashile ka zuwa u ya'anka le kasingai adama a ukuna wi ili yi usokongi i nanlo, ciya a una yi n aja'a a ni kobolo n aza a aguma a Babila a ba.

¹⁹ N kayin da ukuna wu usokongi wa wu utai e keteshe u Daniyan. Da Daniyan u cikpai Kashile

ka zuva,

²⁰ u danai,

<<Ucikpi a kubana u kula ku Kašhile ko wana-
nai,

kuyeve n ugboji dem ku ni ku da.

²¹ U tsu saba'a ta ayin m makyan, ayi da u tsu zuwa ngono kata kpmu wu utaka le o tsugono tsa. U tsu neke ta aza a ugboji kuyeve kata kpmu u neke kuyeve u vuza na wi n cico'o.

²² U tsu utaka ta ili i na yi uciɗangi kau kobolo n i na yi usokongi, u yeve ta i na yi punu a kayimbi ama kutashi ku da ili i na yi o kuyongo n ayi.

²³ Kašhile ki ikaya ka va wa nu da mi e kuneke ogodiya kobolo n ucikpi, vi neke mu ta ugboji kobolo n utsura. Vu danai mu ili i na ce ecei nu da kpmu vu danai tsu kaci ki ili i na mogono ma cigai.>>

Daniyan u danai kaci ka alatani ka

²⁴ Da Daniyan u banai u Ariyo vuza na mogono ma suki wu una aza a aguma a Babila da u danai ni, <<Kata vu una aza a imodi a Babila ba. Banka mu u mogono wa, mi ta a kudana yi kaci ka alatani ka.>>

²⁵ Ariyo u ya'in gogo'o u bankai Daniyan u mogono wa da u danai, <<N ciya ta vuma vi yoku a katsuma ka agbashi o kuvon a na a dikai a Yahuda, vuza na u kufuda kudana mogono kaci ka alatani a ni.>>

²⁶ Mogono me ecei Daniyan (vuza na kpmu e ci deke Belshaza), <<Vi ta a kufuda kudana mu alatani a va n kaci ka da?>>

²⁷ Da Daniyan wu ushuki, <<Babu keyevi, ko vuza vu ugboji, ko koboci ko vuza vu kindana vu

na u kufuɗa kudana mogono ili i na ili yi usokongi ya i danai,

²⁸ ama Kaṣhile ki ta de zuva ka na ka tsu palakpa ili i na yi usokongi dem. U yotsongu ta mogono Nebukaneza ili i na i kutawa na kelime. Alatani a nu n kene ku na ve enei a ayin a na vi alavu a da na,

²⁹ <<Wuma u nu u geshe, mogono, ayin a na vi alavu da vi ya'in alatani a ili i na i kutawa, daɗa vuza na u tsu dana kaci ki ili yi usokongi u yotsongi nu ili i na i kutawa na kelime.

³⁰ Tsu va na, a bayuwaka mu ta de ili yu usokongi ya, ba adama a na n la'i aza o yoku a na i n wuma na n ugboji ba, ama adama a na avu vuza gbayin mogono vi yeve kaci ki ili ka, kata kpamu vi yeve ili i na i tawai a kaɗu ka nu.

³¹ <<Wuma u nu u geshe, mogono, kululu ku vuma ku gbangam kashani e kelime ka nu a kutasa akina uteku ci ili i wovon.

³² Kaci ka kululu ka a ya'an ta ka'a n azanariya e de'en, ubon u makaṅga n obolu tamkpamu n azurufa, kaṣsuma ka ni nu nkuta a ya'an le ta n iyum i shili,

³³ ene a ni n iyum, adasukpatsu a ni kpamu a ya'in kakambu ke te n iyum kakambu ke te kpamu n ci'in.

³⁴ Avu lo a kinda, da kakpanlai ka balai a kusan, ama vuza da u balai ka'a ba. Da kakpanlai ka lapai kululu ka punu a adasukpatsu a ni a na a ya'in n iyum kobolo n ci'in tsa da o bosoi ku da.

³⁵ Daɗa iyum ya, n ci'in, n iyum i shili, n azanariya kobolo n azurufa, o bosoi miri-miri da kpamu o bonoi an kopo ka na ka ci ya'an o

kosoyotoi m kpandari. Wunlai u tsu dika le ta babu kubuka kagimi. Ama kakpanlai ka na ka varai kululu ka ko bonoi kusan ku gbayin ku na ku shanai aduniyan dem.

³⁶ <<Na daɗa alatani a, gogo na ci ta a kudana mogono kaci ka alatani ka.

³⁷ Wuma u nu u geshe, avu da mogono mo ngono. Kashile ka zuva ke neke wu ta tsugono n utsura n kufuda kobolo kpamu n tsugbayin,

³⁸ e ekiye a nu a da u zuwai vuma nu nnama n kakamba kobolo nu nnu. Ko te da baci i o kuyongo, u zuwa wu ta de vo okpo mogono me le raka. Avu da kaci ka na a ya'in n azurufa a.

³⁹ <<A kaɗa ko tsugono tsu nu, tsugono ci yoku ci ta a kutawa, tsu na ci yawai tsu nu utsura ba. Kata kpamu tsutatsu tsu tawa tsu daɗa iyum i shili, tsu na tsa kulya'a tsugono a aduniyan dem.

⁴⁰ A ukocishi, tsugono tsu nashi ci ta a kutawa n utsura an viyum, tsu boso ili dem tsu na viyum vu tsu boso ili miri-miri kata wi iya, ta u kuboso ili i na i buwai dem nannai.

⁴¹ Tsu na ve enei adasukpatsu nu njuvu kakambu ke te a ya'in le n ci'in tsu na o songi, kakambu ke te kpamu an viyum, na lo va daɗa upeci u tsugono, n nannai va dem wi ta a kuya'an n utsura tsu viyum, ko an ve enei a satarai viyum n ci'in.

⁴² Tsu na njuvu mi kakambu ke te iyum ke te kpamu ci'in, tsugono tsu nampa ci ta a kuya'an n utsura kakambu ke te, kata ke te kpamu ka ya'an babu utsura.

⁴³ Tsu na ve enei a satarai iyum n ci'in, ta uma o kuyongo usatari nannai babu ubolongi n kaci,

tsu na viyum n ci'in a kufuɗa kubolongu ba.

⁴⁴ <<A ayin o ngono a nanlo, Kaṣhile ka zuva ki ta a kuzuwa tsugono tsu na tsa kukuwa ba, i kpamu e kuneke tsu da u uma o yoku ba. Wi ta a kuna tsugono tsu nanlo raka kata u yawaka le uteku. Ama n nannai dem ci ta a kushamgba ali sai uteku n uteku.

⁴⁵ Na daɗa kaci ka alatani ka kakpanlai ka na a balai a kusan, ama vuma da ba, kakpanlai ka na ko bosoi viyum, iyum i shili, n ci'in kobolo n azanariya n azurufa miri-miri.

<<Kaṣhile ka gbayin ko yotsongu ta mogono ili i na i kutawa na kelime. Alatani a mayun da, kaci ka kadanshi ka ni feu ili i mayun i da.>>

⁴⁶ Da mogono Nebukaneza u kuɗangi devu n Daniyan da u nekei ni tsugbayin, ali kpamu u zuwai a ya'anka yi kune'e kobolo n ayu a magulani.

⁴⁷ Mogono ma danai Daniyan, <<Mayun Kaṣhile ka nu ayi da Kaṣhile ka amali kobolo n Vuzav-aguɗu vu ngono n vuza na u tsu palakpa ili yu usokongi, an vu fudai vu palakpai ili yu usokongi i nampa.>>

⁴⁸ Da mogono mo bonokoi Daniyan wo okpoi vuza gbayin, da u nekei ni kune'e n abundai. U zuwai ni wo okpoi mogono a idika i Babila raka, da kpamu u doku u zuwai ni wo okpo vuza kelime va aza a ugboji a ni.

⁴⁹ Daɗa kpamu ufolu u Daniyan u zuwai mogono ma zuwai Shedaraku, Mesheku n Abenego aza a gbagba'in a ulinga a idika i Babila raka, ayi tamkpamu wo okpoi punu e kefeku ko mogono ka.

3

Kaṁaḷi ka azanariya ka Nebukaneza

¹ Mogono Nebukaneza u zuwai a luwakai ni kaṁaḷi n azanariya, ugaḍi u ni u yawa ta udashi amanganashinkupa, wanshi u ni kpamu udashi kuci. Da u shikpai ka'a e keteshe ka Dura punu a idika Babila.

² Da mogono me dekei aza a gbagba'in, anan gomuna, n aza a na e ci neke gomuna odoki, n ofobikebe n aya'in a fada n azafada, n aza a gbara-gbara o yoku a na i idashi a idika i ni dem, a tawa wa ni. U ciga ta a tawa a ubuta wa ava'inka a kaṁaḷi ka savu ka na u shikpai va.

³ Da mogono me dekei aza a gbagba'in, anan gomuna, n aza a na e ci neke gomuna odoki, n ofobikebe n aya'in a fada n azafada, n aza a gbara-gbara o yoku a na i idashi a idika i ni dem, a tawa Nebukaneza, da a shamgbai kelime ka kaṁaḷi ka.

⁴ Da gbara u salai, <<Uma dem, n idika dem, n elentsu a na i na dem, ili i na a danai da i ya'an i da na,

⁵ I pana baci ciliki tsa avana, n igbala, n ishari, nu nkilau, n umolu, n ugogi, n ili i na a tsuwa'a a ubuta u kuje'e dem. I pana baci ilikushi n iwashi kata i yikpa a idika i cikpa kaṁaḷi ka azanariya ka na mogono Nebukanezaru u ya'in.

⁶ Vuza na baci de dem u iwain kukudangu kucikpa ili ya, gogo va lo i ta a kutaduku yi a kunu ka akina ku na ki n usudukpi kau.>>

⁷ Megeshe ma na a panai ciliki tsa avana tsa, n ishari, n igbala, nu nkulau, n tsu ugogi, n umolu, n ili i na a tsuwa'a a ubuta u kuje'e dem, uma dem

n idika kakau n kelentsu kpamu kakau a kudangi a idika da a cikpai kamali ka azanariya ka na mogono Nebukanezaru u ya'in va.

⁸ A ayin a nanlo da aza a kindana o yoku a ya'ankai aza a Yahuda nsata.

⁹ A danai mogono Nebukaneza, <<Mogono, wuma u nu u geshe!

¹⁰ Vu zuwa ta wila, avu mogono, vu danai yaba dem vu na baci u panai ciliki tsu kavana, n vushari, n vugbala, m makilau, n ugogi n iwashi i na i buwai sai u kudangu a idika u cikpa kamali ka azanariya ka,

¹¹ vuza na baci ta na u kudangi da u cikpai ni ba, i ta a kutaduku yi a kunu ka akina.

¹² Mogono, uma a Yahuda o yoku i ta lo aza a na vu zuwai o okpo aza a gbagba'in a ubon u Babila, i o kutono kadanshi ka nu ba. Ele da Shedaraku, m Mesheku, n Abenego. Ele da a iwain kutono amali a nu, da kpamu a iwain kukudanku ili ya azanariya i na vi ya'in o tonon.>>

¹³ Da kadu ke Nebukaneza ka dangai kau, da u dekei uma a tawaka yi n Shedaraku, m Mesheku, n Abenego. Da a tukai n uma a nampa a wa ni.

¹⁴ Da we ecei le, <<Shedaraku, m Mesheku, n Abenego, mayun da i iwain kutono amali a va, ko i kudanku kamali ka azanariya ka na n ya'in ali da n shikpai?

¹⁵ Gogo na i pana baci ciliki tsu kavana, vushari, vugbala, makilau ugogi n iwashi i na i buwai, i fobuso baci adama a na i kudanku kululu ku na n ya'in u ga'an ta. Ama i cikpa baci ku da ba, i ta a kuvakangu da gogo'o lo a kunu ka akina. Kamali ke ne ka i ka kufuda ka kisa da e ekiye a va?>>

¹⁶ Da Shedaraku, m Mesheku, n Abenego a ushuki, <<Avu Nebukaneza, u ga'an ci ya'an kadanshi ka_kuba_nka_kaci ka_tsu a_ubuta_u nampa ba.

¹⁷ Mogono, a taduku tsu baci a_ubuta_u kunu ka akina kau, Kashile ka na ci a kuya'anka tsugbashi wi ta a kufuda wa kisa tsu a_ubuta_wa akina a, kata kpamu wi isa tsu e ekiye a_nu.

¹⁸ Ama avu mogono, wuma u nu u geshe, ko Kashile ka tsu ki isa tsu baci ba, ci ciga ta_vi yeve, a tsu ci a kuya'anka ama_li a_nu tsugbashi, kata kpamu tsu kudanku ka_mali ka azanariya ka na vu shikpai va ba.>>

¹⁹ Da kadu ka Nebukanezaru ka_dangai kau adama a Shedaraku, m Mesheku, n Abenego, ali da kusheshe ku ni a kubana we le ku saba'i. Da u zuwai o doku a_falasaka_akina a ali kucindere a la'a tsu na ishi.

²⁰ Da u zuwai osoji o yoku a na a la'i n utsura a katsuma_ko osoji a_ni, a shiya Shedaraku, m Mesheku, n Abenego, kata a taduku le punu a kunu ka akina ka.

²¹ Da a shiyai le, da a taduki le punu akina a, nu ntogu n le n acaka e le, n oroliko e le dem, kobolo n ucanuku u ku'uka wi ikyamba u le u na u buwai.

²² Adama a wupa u na mogono ma ya'in gogo'o, da u zuwai a lapulasaka akina a kau, da melentsu ma akina ma mu unai osoji a a na a banai kutaduku Shedaraku, m Mesheku, n Abenego va.

²³ Uma a tatsu a nampa a, Shedaraku, m Mesheku, n Abenego ele a ushiyi da a_yikpai punu e mere ma akina ma na mi n usudukpi kau.

24 Da mogono Nebukaneza u dāngai farakaci m mereve, da we ecei aza o odoki a ni, <<Ashe uma a tatsu a da tsu taduki akina a ba?>>

Da a ushuki a danai, <<E ta nannai, wuma u nu u geshe, uma a tatsu a da.>>

25 Da mogono ma danai, <<Indanai bi'i! Me ene ta uma a nashi a nwalu a kukara'asa punu e mere ma akina ma. Ele kpamu i de ushiyi ba, a kula feu ba. Vuza nashi kpamu u yotso ta maku ma kamali.>>

26 Da Nebukaneza u banai de devu n utsutsu u kunu ka akina ka, da u dekei Shedaraku, m Mesheku, n Abenego <<Ada agbashi a Kashile Mala'imili, utai na gogo'o, tawai na.>>

Da Shedaraku, m Mesheku, n Abenego a utai punu a akina a,

27 ana a utai da aza a gbagba'in n anan gomuna, n apanki o gomuna, n aza o odoki o mogono a kanzai le kputu-kputu. Da e enei ta na akina a sa'wa ikyamba i le ba, ko kanji ke le kpamu ka kula ba. Ntogu n le kpamu n kula ba, ko kanga a tsumgba a ikyamba i le ba.

28 Da Nebukaneza u danai, <<Cikpai Kashile ke Shedaraku, m Mesheku, n Abenego, ayi na u suki kalingata ka ni, da ki isai agbashi a ni, aza a na e nekei adu n ayi da a iwain kutono wila u va. E sheshe ta a kuwa a na a ya'anika kamali ko yoku tsugbashi sai Kashile ke le ende'en.

29 Gogo na n neke da ta wila u nampa, kata vuma ko idika ko kelentsu ko yoku kau ka dansa ili i gbani-gbani a ubuta u Kashile ke Shedaraku, m Mesheku, n Abenego ba. Aza a na baci a dansai ili i gbani-gbani a kubana u Kashile ke le, i ta a

kukida le miri-miri, kata o bonoko i'uwa i le agali. Adama a na kamali ko yoku ki lo ka na ki isai uma tsu Kashile ke Shedaraku, m Mesheku, n Abenego ba.>>

³⁰ Da mogono mo doki Shedaraku, m Mesheku, n Abenego tsugbayin a katsuma ki idika i Babila.

4

Nebukaneza u ya'in alatani a ukuna u Madanga

¹ Mpa mogono Nebukaneza n suki akaka a nampa a kubana a ubuta u uma dem n idika dem, n kelentsu dem feu, ka na ki punu a aduniyan a nampa. Matana n uciyi mo yongo wa da.

² Ili i mazanga i da n tonuko da ukuna wi ili i mereve i na Kashile Mala'imili u ya'in a kubana wa va.

³ Nini dai tsugbayin tsu urotu u ni ci, nini dai tsugbayin ci ili i mereve i ni yi, tsugono ci ni ci n uteku ba. Utsura u ni wi ta o kuyongo ko wannai.

⁴ Mpa, Nebukaneza mi ishi ta idashi e kefeku ka va m matana kobolo kpamu a kulya'a n u so'i.

⁵ N ya'in alatani a na e nekei mu wovon. Ana mi iva'in a kajiba, kululu n kene ku na me enei a ka fu ka va, i neke mu ta wovon.

⁶ Da n danai a tuka mu n aza a ugboji a Babila raka, adama a na a dana mu kaci ka alatani ka.

⁷ Ana oboci, n aza a imodi, n aza a aguma, n aza a kindana a tawai, da n danai le alatani a, ama a fuda a dana mu kaci ka alatani ka ba.

⁸ A ukocishi, Daniyan u tawai wa va da n danai ni alatani a (ayi na e ci deke Belshaza, kula ku kamali ka va, ayinviki a kamali ka cida i ta kobolo n ayi.)

⁹ N danai, <<Belshaza, vuzagbayin vo oboci, n yeve ta_ayinviki a_kamali ka cida i ta_kobolo n avu, babu kpamu ili i na yi usokongi i na vu kpa_dai kuyeve. Gogo na alatani a_va a da na, dana mu kaci ka da.

¹⁰ Na da kene ku na n ya'in ana mi iva'in a kajiba ka_va. N lanaki da me enei madanga e mere ma aduniyan. Madanga ma mi ta_n ugadi kau.

¹¹ Madanga ma mo gbonguroi kau n ugbami ali ma cinai eleshu, aduniyan dem i ta_a kufuda kene ma'a.

¹² Avuku a_ni i ta_n tsuloboi kau, umaci u ni kpamu n a_bundai, ilikulya'a i da i yaba dem. A_kulu ku ni ku da nnama n kakamba n ci ciya_ubuta_u kuvuka, de a acaka a_ni kpamu ta de nnu n tsu zuwa cikinda. Wa_ni u da aduniyan raka_a ci ciya ilikulya.

¹³ <<E kene ka kpamu, a ayin a na mi iva'in a kajiba, da n lanai da me enei kalingata ka cida kutai_gadi a_kucipa_a idika.

¹⁴ U dekei n kalakatsu ku utsura, <Kapa madanga ma kata_vu gbatyasa acaka a_ni, vu saruwa_avuku a_ni n umaci wa dem a idika. kasukpa_nnama n na mi punu ushedeki, nu nnu n na mi a acaka a_ni dem a suma.

¹⁵ Ama kasukpa_kumi ka n aralu a_ni punu a idika, ushiyi n iyum kobolo n iyum i shili a asuvu a_mita_ma kakamba.

<<Ya'an ciza ci yongo a kutanatangu yi, kata_a kasukpa_yi u yongo kobolo n nnama n kakamba a_katsuma_ki icashi yi idika ya aduniyan.

¹⁶ Ya'an a saba'aka yi kaḍu ka ni kaṭa o bono e neke yi kaḍu ka manama, ali aya e cindere a laza.

¹⁷ << <Kakuna ka nampa ka alingata a ḍa a salai ka'a, aza a ciḍa a ḍa a dansai ukuna wa, adama a na aza a wuma e yeve an Mala'imili mi a kulya'a tsugono a aduniyan. U tsu neke ta tsu ḍa kpamu u yaba dem vu na baci u cikalai, ali a kubana u vuza na u la'i n kenu a kaṭsuma ka uma.> p

¹⁸ <<Na ḍa alatani a na Mpa, Mogono Nebukaneza n ya'in. Gogo na avu Belshaza dana mu kaci ka ḍa, adama a na babu vuza vu ugboji punu na a ubuta u tsugono u va ka na ka kufuḍa kudana mu kaci ka a ḍa. Ama avu vi ta a kufuḍa, adama a na ayinviki a amaḷi a ciḍa i ta kobolo n avu.>>

Daniyan u danai kaci ka alatani ka

¹⁹ Daḍa Daniyan vuza na e ci deke kpamu (Bels-haza) u takacikai ali megeshe kenu ḍa kusheshe ku ni ku nekei ni wovon. Da mogono ma danai, <<Belshaza kaṭa vu kaṣukpa alatani a, ko ili i na alatani a i a kudana i takacika wu ba.>> Da Belshaza wu ushuki, <<Vuzagbayin, wi ishi de u ya'an alatani a nampa a ta i a kushana a ubuta wi irala i nu, ama a kushana wa nu ba.

²⁰ Maḍanga ma na ve enei mo gbonguroi ugaḍi n ugami wa, ali a kusa'wa gaḍi va, ma na uma a uduniya raḱa a kufuḍa kene va,

²¹ n ayuku o tsuloboi kobolo kpamu n umaci n aḅunḍaḷi feu e kuneke uma ilikulya dem, nnama kpamu n ciyaḷi ubuta u kushedeke, nnu feu a ciyaḷi ubuta u kuzuwa cikinda a acaka a ni,

²² avu mogono, avu ḍa maḍanga ma nanlo, vo okpo ta vuzagbayin n vuza vu utsura, tsugbayin

tsu nu tsu gbonguro ta ali a kucina zuva gadi, da tsugono tsu nu tsu kara'i ali sai a mbari mu uteku wi idika dem.

²³ <<Avu mogono, ve enei kalingata ka cida ku utai gadi a kutawa a idika da ka danai, <Kapa madanga ma kata vu gbatya ma'a, ama vu kasukpa kumi ku ni ushiyi n viyum kobolo n viyum vi shili, punu a mita ma taku, aralu a ni tamkpamu punu a idika. kasukpa ciza tsu tanatangu yi, u yongo n wuma an manama ma kakamba, sai ayin a na aya e cindere a lazai ni.>

²⁴ <<Na da kaci ka alatani ka, Vuzagbayin mogono, na da wila u na Mala'imili ma suki a kubana u vuzagbayin vu va mogono.

²⁵ I ta o kuloko wu a katsuma ka uma kata vu bana vu yongo nu nnama n kakamba, vi ta a kutakuma mita an kanaka kata kpamu ciza tsu so'o wu. Aya kakau ali e cindere i ta a kulaza wu sai ayin a na vi yevei an Mala'imili mi o tsugono a ubuta u uma, kata kpamu u neke tsu da u yaba dem vu na baci u cikalai kuneke.

²⁶ Kadanshi ka na a kasukpa kumi ku madanga n aralu a ni, da da tsugono tsu nu ci ta o kubono wa nu a ayin a na baci vi yevei an Mala'imili ayi da vuza na wi o tsugono.

²⁷ Adama a nannai, Vuzagbayin mogono, isa odoki a va, kasukpa unushi u nu vu bono a kuya'an ili i singai, vu kasukpa kuyongo ku wuya vu bono vu ya'an kasingai wa aza a na i o kuso'o atakaci. Nannai wi ta a kufuda kuzuwa matana ma nu mo bono ma lya'a kelime.>>

Alatani a a shanai

²⁸ Ili i nampa raka i ciya ta mogono Nebukaneza.

²⁹ Ana wotoi kupa n u re u lazai, ayin a na mogono mi a kuwala punu a gadi vu kefeku ko tsugono ka ni a Babila,

³⁰ da u danai, <<Na da Babila vu gbayin vu na m ma'i wo okpoi ubuta u tsugono, n utsura u gbayin u va kobolo n adama a tsugbayin o tsugono tsu va ba?>>

³¹ A ayin a na kalakatsu kutai gadi ayi bi'i a katsuma ka kadanshi, <<Wila u na n zuwakai nu u da na, mogono Nebukaneza. Akaka a nampa a nu a da, vu buwa mogono mu ubuta u nampa ba.

³² I ta o kuloko wu a katsuma ka uma kata vu bana vu yongo nu nnama n kakamba, vi ta a kutakuma mita an kanaka. Aya kakau ali e cindere i ta a kulaza wu sai ayin a na vi yevei an Mala'imili mi o tsugono a ubuta u uma, kata kpamu u neke tsu da u yaba dem vu na baci u cikalai kuneke.>>

³³ Gogo va lo ili i na a dansai ukuna u Nebukaneza i shanai. O lokoi ni a ubuta u uma da u kanai kutakuma mita an kanaka. Ikyamba i ni i tanai n ciza ali cileme ci ni tsu gbonguroi an ashin a kajimba, akutsulu tamkpamu an akutsulu a manu.

³⁴ A ukocishi u ayin a nanlo a, Mpa Nebukaneza n ganukpai ashi a va a kubana gadi, da mariki ma va mo bonoi. Da n cikpai Mala'imili, n nekei ni tsugbayin da n cikpai ni ayi na wi ko wanai. Utsura u ni u ko wanai u da. Tsugono ci ni ci ta a kulya'a kelime ali n tsukaya tsu na tsu kutawa.

³⁵ Uma a aduniyan dem ukuna u gbani u da i, vi inda baci tsu na wi. U ci ya'an ta tsu na u

cigai n alingata a gaḍi kobolo n uma a aduniyan a nampa. Babu vuza na u kushamkpa yi ko u dana yi, <<Yidai i zuwai ḍa vi a kuya'an ili i nampa?>>

³⁶ A ayin a nanlo a derere ḍa mariki ma va mo bonoi, tsugbayin tsu va n tsugono dem tsu bonoi. Aza a na e ci neke mu odoki n otoni a va a laṅsai mu, ḍa m bonoi o tsugono kpamu n tsugbayin tsu na tsu la'i ci cau.

³⁷ Gogo na Mpa Nebukaneza, n cikpa ta ḍa kpamu n nekei mogono ma zuva tsugbayin, adama a na ili i na u ya'in dem i ga'an ta, uye u ni kpamu wi ta mejege. Aza a na i a kuya'an nwalu n araḍi u gosoi le.

5

Idani a tsusaki

¹ Ana aya n aḅundai a laza, ḍa mogono Bels-haza u banuki aza a gbagba'in a ni ali uma kaḅan ke te (1, 000) a taḡa a ubuta u kaḍiva ka gbayin, ḍa u so'i mara kobolo n le.

² Ana Belshaza wi o kuso'o mara ma ni ḍa u zuwai a tuka yi n atan a azanariya n azurufa n na esheku a ni Nebukaneza u ḍikai a A'isa a Gbayin a Urishelima. Da mogono ma n aza gbagba'in a ni n amaḱi a ni kobolo n a amaḱi a gbani a ni ḍa o so'okoi n atan a feu.

³ A tukai n atan a azanariya a nampa a na a ḍikai a Maḡali ma ciḍa ma, a kpa'a ku Kaḡhile a Urishelima, ḍa mogono n aza a gbara-gbara a ni, n amaḱi a ni kobolo n amaḱi a gbani a ni ḍa o so'i n atan a.

⁴ Ayin a na baci i o kuso'o mara ma kata a kana kucikpa amaḱi e le a na a ya'in n azanariya, n

azurufa, n iyum i shili, n iyum, nu ndanga, n atali kpamu.

⁵ Gogo va lo, da ajivu e kukiye ku vuma a utai da a gitai idani lo a ubuta u na wi ugbori a tsusaki ka, devu n kashamkpatsu ka makuni ka na ki e kefeku ko mogono ka. Da mogono ma kanai kinda kukiye ka ku da a kuya'an idani.

⁶ Da ashi a ni a arumai ali da u panai wovon kau, da akangatsu a ni a kanai kuje'e n a kalamgbani, da u kpadai kufuda kushamgba.

⁷ Da mogono ma dengusai kalakatsu ka ni, da u dekei a tuka yi n oboci, n aza e kuyeve, n aza a kulana a Babila. Ana a yawai da u danai le,

<<Vuma vu na baci u kecei idani i nampa, da u danai mu ili i na yi punu, mi ta a ku'uka yi aminya a na a rumbuki m mini ma madiya, kobolo n idolu ya azanariya u uka e kudeku ku ni. M bonoko kpamu vuma vu nanlo vuza vu tatsu vu utsura a katsuma ko tsugono ka Babila.>>

⁸ Ama ana aza a ugboji o mogono a nampa dem a yawai, babu vuza na u fudai u kecei idani i nanlo, ko u dana ili i na idani ya yi a kudansa.

⁹ Dada mogono Belshaza u panai wovon kau ali da ashi a ni a shilyamgbai. Aza a gbagba'in a ni o vodotsoi kau.

¹⁰ Ama ana anaku e egbere u panai ili i na yi lo, u sumai u banai a kunu ko obolo ka. Da u danai Belshaza, <<Mogono wuma u nu u geshe, kata vu langasa asuvu ko vi ya'an wupa ba.

¹¹ Vuza yoku wi ta punu o tsugono tsu nu n ayinviki a amali a cida. A ayin e esheku a nu e yeve yi ta n ugboji, n kuyeve tsu na amali i. Eshevu mogono Nebukaneza, u zuwa yi ta wo

okpoi mogono mo oboci, aza a kulana, aza a imodi kobolo n aza aguma raka a Babila.

¹² Vuma vu nampa Daniyan vuza na mogono me ne'i kula Belshaza, wi ta n kuyeve ku na ku la'i utsura u ni, da kpamu wi ushani n ugboji kobolo n kufuda. U tsu dana ta uma kaci ka alatani, u dana ite i na uma a ya'in, kobolo kpamu u shikpa kadanshi ka na ka la'i utsura u uma. Deke Daniyan wi ta a kudana wu kaci ki idani ka nanlo.>>

¹³ Da a tukai n Daniyan a ubuta u mogono. Da mogono me ecei ni, <<Avu da Daniyan va, kakanishi ko yoku ka na esheku a va mogono u kanai u tukai Yahuda?

¹⁴ M pana ta a dana ayinviki a cida a amali i ta kobolo n avu da kpamu vi n kindana, n kuyeve, n ugboji feu.

¹⁵ A tukai n aza a ugboji n aza a imodi wa va adama a na e kece kata e yeve kaci ki idani ka nampa ka ciya a dana mu, ama a fuda a dana ili ba.

¹⁶ Gogo na m pana ta a dana vu tsu palakpa ta kadanshi kata kpamu vi shikpa kadanshi ka na ka la'i utsura u uma. Vi baci a kufuda kukece idani i nampa kata vu dana mu ili i na i da i danai, i ta a ku uka wu aminya a na a rumbuki m mini ma madiya n ikani ya azanariya e kudeku ku nu, kata m bonoko vuza vu nanlo vuza tatsu vu utsura a katsuma ko tsugono tsu va.>>

¹⁷ Da Daniyan wu ushuki mogono ma, <<Zuwa kune'e ku nu, kata kpamu vi neke katsupu ka nu u vuza yoku. Mpa mi ta e kukece idani ya, kata n dana wu ili i na yi punu raka.

18 <<Avu mogono, Kašhile Mala'imili u neke ta esheku a nu Nebukaneza tsugono, n tsugbayin, n utsura. m mariki.

19 Adama a tsugbayin tsu gbara tsu na u nekei ni, da uma raka n idika kakau dem kobolo n elentsu kakau, o vodotsoi da a panai wovon u ni. Aza a na mogono ma cigai kuna wu una le ta, aza a na u cigai kukaşukpa n wuma u kaşukpa le ta, aza a na u cigai kudoku tsugbayin u doku le ta, da kpamu u goyoi aza a na u cigai kugoyo.

20 Ama ana kađu ka ni ka dikai aradi n kuya'an ugbamiwasuvu, da o lokoi ni a kakuba ko tsugono ka ni, da a takpai ni tsugbayin ci ni.

21 O lokoi ni a ubuta u uma da e nekei ni kađu ka manama, da u kanai kuyongo ni njaki n kakamba, a kutakuma mita tsu kanaka, da ikyamba i ni i tana n ciza, ali sai makyan ma na u yevei an Kašhile Mala'imili wi a kulya'a tsugono a ubuta u uma, kata kpamu u neke tsu da u yaba dem vu na u cikalai kuneke.

22 <<Ama avu na vi maku ma ni Belshaza ko a na vi yevei ili i nanlo dem ama ali n gogo na vu goyo kaci ka nu ba.

23 Vi nekei kaci ka nu tsugbayin ali da vi a tsurala n Vuzavagudu vu na vi gadi. Vu zuwai a tukai nu n atan a na i a Mavali ma gbayin avu n aza a gbara-gbara a nu, n amaci a nu kobolo n amaci a gbani a nu da i so'okoi a da ili i kuso'o. I cikpai amali a azanariya kobolo n azurufa, n a na a ya'in n iyum ishili, ko iyum i de'en, ko ndanga n atali i na i ce ene ko i pana ko i yeve ba. Ama i cikpa Kašhile vuza na wi a kubana wuma u nu e ekiye a ni, kobolo n ili i na i buwai ba.

²⁴ I ɗaɗa i zuwai ɗa Kaṣhile ka suki kukiye ku ya'an idani i nanlo.

²⁵ <<Ili i na yi punu uɗani i ɗaɗa na, MENE, MENE, TEKEL, PASIN

²⁶ <<Ili i na i a kudana i ɗa na, <<Mene ɗaɗa kukece: Kaṣhile ke kece ta ayin o tsugono a nu, tsu ɗa ci ta a kuzuwa uteku.

²⁷ <<Tekel ɗaɗa a kunzuku ta amiki a nu, vu buwa n amiki ba, vo okpo ta faḳa.

²⁸ <<Pasin ɗaɗa kupece: Tsugono tsu nu gogo na tsu ɗa ci ta upeci n aza a Madaya n aza a Farisa.>>

²⁹ O tonoi ili i na Belshaza u danai, a ukai Daniyan aminya a na a rumbuki m mini ma maɗiya, ɗa o doki kpamu a ukai ni vukani va azanariya e kuɗeku ku ni, ɗa e nekei ni tsugono wo okpo vuza tatsu a kaṭsuma ko tsugono tsu nanlo.

³⁰ A kaṭsuma ka kayin ka nanlo, a unai Belshaza mogono ma Babila,

³¹ ɗa Dariyu vu Mediya wi isai tsugono tsa a ayin a an wi n aya amangatatsunere.

6

A vakangi Daniyan e kpenle ki ikawu

¹ Dariyu vu Mediya we enei u ga'an ta, ɗa u zagbai aza a gbagba'in amangatawun n kamanga (120), a lya'a tsugono a idika dem.

² Da mogono ma zagbai Daniyan n uma o yoku kpamu aza e re aza a na o kutono n aza a gbagba'in a nanlo a kaṭa ele tamkpamu o bono o tonuko le i na a ciyai, ta lo mogono ma namba ili i yoku.

³ Da Daniyan u la'i aza a kinda ulinga kobolo n aza a gbagba'in a dem, adama a uyevi wu ulinga u ni. Adama uteku u na mogono me enei wi ulinga, da u sheshei kuzuwa Daniyan wo okpo vuzagbayin vi idika dem vu na vu kutono n ele.

⁴ Da aza a kulana idika a na a buwai, n aza a gbagba'in a lansa uye u na a kulangasa Daniyan a ubuta u mogono n ulinga u ni. Ama a ciya ili i na a kulangasaka yi ko ta na a ya'an nsata n ni ba, adama a na wi ta n kadu ka singai mayin babu kuya'an kalya'a, wi ta kpamu a kuya'an ulinga u ni mayin babu ukpadi.

⁵ A kubana uteku da uma a nanlo a danai, <<Ci a kuciya unushi u Daniyan ba, sai tsu tono uye u wila u kutoni u Kashiile u ni.>>

⁶ Da aza a kulana idika, n aza a gbagba'in a nanlo a banai kobolo adama a na e ene mogono ma da a danai, <<Mogono Dariyu, tsugono tsu nu ci geshe!

⁷ Aza a kulana idika raka, n anan gomuna, n aza gbagba'in kakau, n aza e kuneke kadanshi a nu dem, a ushuku ta vu zuwa wila kata vu gutsaka yaba dem u ya'an kavasa u kamali ko yoku ko u vuma vi yoku ba ali ayin kamangankupa, sai avu ende'en. Vuza na baci u iwain kutono kadanshi ka nampa dem, a vakangu yi e kpenle ku na ki n ikawu.

⁸ Gogo na, mogono, zuwa wila wa kata vu zuwa kukiye ku nu, adama a na ta lo vuza u kusaba'a u da. Tsu na wila wa aza a Mediya n aza a Farisa, u na u tsu saba'a ba.>>

⁹ Dada mogono Dariyu u zuwai wila wa, da kpamu u zuwai kukiye.

¹⁰ Ama a na Daniyan u yevei a zuwa ta wila, ali da mogono ma zuwai kukiye, da u banai a kpa'a da u kudangi de a kunu ku gadi ku ni tsu na u kiwanai, n atusu a ni ubayuwu a kinda Urishelima. U ci ya'an ta kavasa kutatsu a kanna dem tsu na u ci ya'ansa a kucikpa Kashiile n u ya'in ogodiya.

¹¹ Da aza gbagba'in a nanlo a banai kobolo a kpa'a ku Daniyan, da a yawai a cinai ni a kuya'an kavasa o kufolono Kashiile ka banka yi.

¹² A banai u mogono da a ya'in kadanshi n ayi ku ukuna wu wila u tsugono u ni, <<Mogono wuma u nu u geshe, avu zuwa wila vu danai a katsuma ka ayin kamangankupa a nampa vuza na baci u ya'in kavasa a kubana u kamali ko yoku ko u vuza yoku sai avu koci, kata a vakangu yi e kpenle ki ikawu ba?>> Da mogono mu ushuki,

<<Wila wa u tawa ta derere n wila u Mediya m Farisa, u na vuza u kusaba'a u da kparamu ba.>>

¹³ Da a danai mogono ma, <<Vuma vu nanlo va Daniyan vuza na wu utai Yahuda u tawai tsugbashi tsa, ayi da de wi o kutono kadanshi ka nu, ko wila u na vu zuwai va ba. Wi ta a kuya'ansa kavasa ali kutatsu a kanna dem u Kashiile ka ni.>>

¹⁴ Ana mogono ma panai nannai, da u namgbai katsuma kau, u ya'in uteku u na wi a kufuda adama a na wi isa Daniyan. U kanai kuya'an nannai ali kanna ka yikpai.

¹⁵ Ana kanna ka yikpai, da aza e kelime a o bonoi u mogono wa da a danai, <<Vuzagbayin, vi yeve ta babu wila u na mogono ma zuwai kukiye tsa aza a Mediya n aza a Farisa da wi kusaba'a.>>

16 Da mogono mo nekei kadanshi a kana Daniyan kata a zuwa yi e kpenle ki ikawu. Da u danai Daniyan, <<kaşukpa Kaşhile ka na vi o kutono mayin, ka kisa wu!>>

17 Da a tukai n katali ka gbayin da o votsuki kpenle ki ikawu ka. Da mogono ma zuwai urotu wi idani a katali ka n kaṭam̄bari ka makawani* ka ni, kobolo n aṭam̄bari a nkawani ma aza e kelime a na i o kutoṇo yi. Na lo va wi ta o kuyotsongu babu vuza na u kubayuwā katali ka nanlo kaṭa wu utaḱa n Daniyan.

18 Da mogono Dariyu u lazai o kubono e kefeke ko tsugono ka ni. U lya'a ili n kayin ka nanlo ba, u banuku feu ili i na i kuneke yi mazanga ba, u fuda feu u lata ba.

19 Ana kayin ka asai n usana kali-kali, da mogono ma ma dangai da u banai m moloko e kpenle ki ikawu ka.

20 Ana u yawai devu m kpenle ki ikawu ka, da u dekei Daniyan n kaḱaḱatsu ku utsura n unam̄gbi u kaṭsuma, <<Daniyan kagbashi ka Kaşhile ka wuma! Kaşhile ka nu ka na vi ci cikpa ayin tutu va wi isa wu ta e kpenle ki ikawu ka?>>

21 Da Daniyan wu ushuki, <<Vuzagbayin mogono, wuma u nu u geshe!

22 Kaşhile ka va ka suku ta kalingata ka ni ka pala una wi ikawu ya. A uka mu usan ba, adama a na Kaşhile ka va ke yeve ta mi n unushi ba. N ya'an kawuya a kubana wa nu ba, mogono.>>

* 6:17 6:17 Ngono n cau n ci ya'an ta n idani a nkawani n le tsu urotu u na vuma gbani u kuya'an n u da ba

²³ Da mogono ma ya'in mazāṅga kau, ḡa u zuwai a utakā n Daniyan punu e kpenle ki ikawu ka. Dada a utakaj ni punu, e ene ta na muna a ikyamba i ni ba, adama a na Daniyan u neke ta kaḡu ka ni u Kaṣhile ka ni.

²⁴ Da mogono me nekei kadanshi a kana raka uma a na a tukaj m menderu u mogono adama a Daniyan, ḡa u zuwai a vakangu le punu e kpenle ku na ku shanai n ikawu ya, kobolo n amaḡi e le m muku n le dem a taḡuki le punu e kpenle ka. Ama kafu a yawa ḡaka vi kpenle va, ḡa ikawu ya i wejelei le akari-akari.

²⁵ Dada mogono Dariyu ma ḡanai katagarda ka akaka a kubana u uma raka a idika ya aduniyan dem, wa aza a na a tsu dansa kelentsu kakau a aduniyan: <<Maṡaṡa n uciyi mo yongo n aḡa kau.

²⁶ <<N zuwa ta wila a kubana u uma dem, a na i a katsuma ko tsugono tsu va, raka vu ḡa i pana wovon kata o tono Kaṣhile ka Daniyan.

<<Kaṣhile ka ni, ka wuma ka'a.

Wi ta lo n wuma u babu uteku.

Uma a kufuḡa a langasa tsugono ci ni ba.

Utsura u ni feu wo kukotso ba.

²⁷ Kaṣhile ka tsu banka ta kata ki isa uma, kata u ya'an ili yu urotu u mereve i gbayin n gaḡi n idika. Wi isai Daniyan a ubuta wu utsura wi ikawu.>>

²⁸ Da Daniyan u ciyai kulya'a ku kelime a ayin a na Dariyu n Sairusu va aza a Farisa i o tsugono.

7

Daniyan u ya'in alatani a aḡi a naṣhi

¹ A kaya ka iyain ka Belshaza mogono ma Babila, ḡa Daniyan u ya'in alatani ḡa kṡamu we

enei kene a ayin a na wi iva'in a kajiba ka ni. Da ta na u danai a da, na va da da i na u danai.

² Da da Daniyan u danai, <<A ka tsuma ke kene ka va n kayin ka nanlo da me enei wunlai wu utai a ngon n nashi ma aduniyan a kukara'a gadi vu mala ma gbayin ma.

³ Da adi a nashi a gbagba'in icu'u kakau a utai punu a mala ma.

⁴ <<Kadi ka iyain ko yotsoi kawu, ama wi ta n evelyu an kajimba, mpa lo a kinda da o todoi ni evelyu a. Da a dengusai kadi ka ka shamgbai mayin mejege tsu vuma. Da e nekei ni kadu tsu vuma.

⁵ <<Da kpamu me enei kadi ke i re, ko yotso ta Biya* da a dengusai ni kakambu ke te. U kana ta inyama i caraka i tatsu e mere ma anga a ni, da a danai ni, <Denga vu takuma inyama vi shatangu katsuma ka nu!>

⁶ <<Mpa lo a kinda da kadi ka tatsu ka utai an kanama, ama a kucina ku ni ayi da de n evelyu a nashi an manu. Kadi ka ki ta n aci a nashi da e nekei ni utsura adama a na u lya'a tsugono.

⁷ <<An nannai u lazai kpamu a ubuta u kene u va n kayin ka nanlo da n lanai kelime ka va da me enei kadi ka nashi ka na ka rikpasai mu n wovon, ki ta kpamu n utsura kau. Wi ta n anga a iyum a gbagba'in, kata wuna ali u takuma aza a na wu unai ali u kpete ili i na i buwai dem. Kadi ka nampa ka kau da ka'a ki n adi a na a buwai va, wi ta kpamu n avana kupa feu.

* 7:5 7:5 Biya kula ku manama ku yoku ku da n kelentsu ka aza a Ibrahi

8 <<Mpa lo a kinda adama a na n yeve ko yidai, da mavana mo yoku mu utai punu e mere ma avana a. Avana a tatsu a ugboku u iyain wa a mudai a ubuta u na ishi, adama a na e neke mavana ma kabanga. Mavana ma mi ta n ashi tsu vuma, n una a kuya'anka kadanshi ka aradi.

9 <<Mpa lo a kinda da me enei a darai akuba o tsugono. Da vuza na wi de ali n tsumani da u banai da u dasangi a kakuba ko tsugono ka. Kuminya ku ni kpamu wari buga-buga an akada. Kanji ka ni kpamu wari an tsugbere, kakuba ko tsugono ka ni a kutasa an melentsu ma akina,anci a kakuba a ni kpamu an keke, i ta a kutasa tsu nlentsu ma akina.

10 Akina e kuyene an kudolu e kelime ka ni. Uma akpan-akpan n abundai a kuya'anka yi tsugbashi. Akpan kupa o doku n akpan kupa kpamu a shamgbai kashani kelime ka ni. A bayuwai atagarda n abundai da a gitangi afada.

11 <<N lya'i kelime n kinda adama a kadanshi ka aradi ka mavana ka, da n kanai kpamu kinda ali a kubana makyan ma na a unai kadi ka, da a langasai keven ka da a vakangi ka'a a akina a na i a kulya'a.

12 Adi a tatsu a na a buwai a dikai utsura u na i n u da, ama da a kasukpai le n wuma bi'i ali ayin kenu.

13 <<A katsuma ke kene ka va n kayin ka nanlo, mpa lo a kinda, da me enei vuma vi yoku tsu maku ma vuma a kucipa punu e eleshu. Da u yawai u vuza na wi de ali n tsumani tsa da o yotsongi ni wa ni.

¹⁴ Da e nekei ni utsura n tsugbayin n utsura u tsugono, adama a na aduniyan dem, n elentsu kakau dem a ya'an̄ka yi tsugbashi. Utsura u ni wi n uteku n kula ba, wi kpamu o kukotso ba, tsugono ci ni kpamu a kulangasa tsu da ba.

Ili i na alatani a i a kudana

¹⁵ <<Mpa Daniyan kaḁu ka va ka takacika ta kau, kene ku na me enei va ku neke mu ta wovon n abundai.

¹⁶ Da n yawai devu n vuza te vu na wi lo kashani devu n kakuba ko tsugono ka, da me ecei ni yidaɪ nannai.

U tonokoi mu da kpamu u danai mu kaci ka alatani ka.

¹⁷ Adi a nashi a gbagba'in a nampa a, i ta a kadanshi ko ngono n nashi tsu na tsa kutawa a aduniyan.

¹⁸ Ama a kubana uteku uma a cida a Mala'imili i ta a kisa tsugono tsa, kata tsu da tso okpo ci le ali uteku n uteku.

¹⁹ <<N ciga ta n yeve ukuna u kaḁi ka nashi ka ka na ki kau n aza a na a buwai e kuneke wovon kau, wi ta anga a iyum kobolo n akutsulu a iyum i shili, manama ma na ma kanai otoku a ni da u takumai, da u kpetei kpamu i na i buwai n ene a ni.

²⁰ N ciga ta kpamu n yeve ko yidaɪ avana kupa a na i a kaci ka ni i a kudana. N cigai kpamu n yeve kavana ka na ka dikai ubanga wa avana a tatsu a na o todoi va, kavana ka na ki n aashi n una u kudansa araɗi. Wi ta kpamu nu mgbayin u la'i aza na buwai.

²¹ Mpa lo a kinda da kavana ka ka shilikai n uma a cida, da u kanai kulya'a kuvon ka.

²² Da vuza na wi de ali n tsumani u tawai da u ya'in afada a singai a kubana u uma a cida a Mala'imili, da kpamu ayin a yawai a na uma a cida a kisa tsugono.

²³ <<Da u danai mu, kadi ka nashi ka ayi da tsugono tsu nashi, tsu na tsa kutawa a idika. Ci ta kpamu a kuya'an kau n tsa aza na a buwai dem. Wi ta a kulya'a aduniyan raka kata u kpete a da langasa a da gbende-gbende.

²⁴ Avana kupa a nanlo ngono kupa n da n na n kutawa punu o tsugono tsu nampa. Ci le tsu laza baci mogono mo yoku mi ta a kutawa kau n aza a cau a, kata a lya'a utsura wu ngono n tatsu n nanlo ma.

²⁵ Wi ta a kuya'an kadanshi ka tsurala a kubana u Mala'imili, kata u takacika uma a cida, kata kpamu u ya'an kataci ka na u saba'a ayin n wila. I ta e kuneke yi uma a cida a ayin kenu, aya a tatsu n kagimi.

²⁶ << <Aza a afada i ta a kuya'an idashi, kata a isa utsura u ni raka-raka, kata a langasa u da gbende-gbende.

²⁷ Tsugono n utsura n tsugbayin tsu tsugono kakau tsu na ci daka vu gadi i ta e kuneke uma a cida a Mala'imili. Tsugono ci le ci o kukotso ba, ngono raka i ta a kucikpa yi kata kpamu o tono kadanshi ka ni.

²⁸ <<Na va dafa uteku u kadanshi wa. Mpa Daniyan ili i nampa i neke mu ta wovon, ali da ashi a va a saba'i. Ama da remei kadanshi ka a kadu ka va.>>

8

Kene ku Daniyan ku ukuna u kagiri m magaji

¹ A kaya ka tatsu ko tsugono Belshaza mogono ma Babila, mpa Daniyan me enei kene ku yoku, kau n ku na me enei cau va.

² A katsuma ke kene ku na n ya'in da me enei kaçi ka va a ubon u Susa, a likuci i gbayin i Elim. A katsuma ke kene ka, mpa mi ta a kakina ko kudolu ku Ulai.

³ Ana n dengusai ashi a va da me enei kagiri lo kashani a kakina ko kudolu n avana e re i ta ugadi-ugadi. Ke te ka na ka lya'i n ugadi ka dafa ko kotsosoi kutopo.

⁴ Mpa lo a kinda da me enei kagiri ka kazai a kubana a ubon u kalivi n gadi n daka, babu manama ma na ma yawai ma shilika n ayi, babu vuza na kpamu u kufuda wa kisa vuza e ekiye a ni. U ya'in tsu na wi a kuciga da u kanai kulya'a kelime n kuciya utsura.

⁵ Mpa lo e kusheshe ukuna wa da me enei magaji ma gbangam mu utai a kalivi da u pasamgbantai aduniyan dem, babu ene a ni kusa'wa idika. E mere ma ashi a ni wi ta n kavana ka gbayin.

⁶ Da u banai a ubuta u kagiri ka na me enei ka avana e re a a kakina ko kudolu ka, da magaji ma ma kiyangi ni n utsura n kadu ku usudukpi kau.

⁷ Me enei u shilikai n kagiri ka wuya-wuya, da u kodoi ni avana e re a. Da kagiri ka ko okpoi babu utsura u fuda u shilika m magaji ma ba. Da magaji mo poloi kagiri ka a idika da u doku u dasai n kune, babu vuza na u fudai wi isai ni e kiye a magaji a.

⁸ Da magaji mo okpoi vuza vu utsura n aḅundai, ama a derere vu utsura u ni, ḁa kavana ku utsura ka ni ko koḁoi a ubuta wa ḁa avana a naṣhi o yoku ugadi-ugadi kau o topoi a kinda ubon u naṣhi wi idika.

⁹ Punu a katsuma ke le ḁa kavana ko yoku kenu kutai, ka na ka gitai kenu ama ḁa ko gbonguroi n utsura. A kubana ḁaka n kasana ali feu a kubana a idika i singai.

¹⁰ U gbonguroi ali ḁa u banai kushilika n osoji a gadi, ali ḁa u vakangi azangata o yoku a idika ḁa u dasai le n ene.

¹¹ U bonokoi kaci ka ni vuzagbayin derere n vuza kelime vo osoji a gadi, ḁa u takpai alyuka a na a ci ya'ansa a kanna dem, ḁa kpamu u bonokoi ubuta u cida u ni ukuna u gbani.

¹² Adama o kuyongo ku wuya, ḁa e nekei uma a cida, kobolo n alyuka a ayin dem a u mavana wa. Da wo okpoi n uciyi a ubuta wi ili dem i na u ya'in, ḁa u variki kutoni ku mayun ka a idika.

¹³ Da m panai vuza cida a kadanshi ḁa vuza cida yoku kpamu u danai, <<Makyan me ne ma'a kene ku nampa ka ka kushana? Makyan me ne ma'i kene ku ukuna wa alyuka a kanna dem, kobolo n kawuya ka na ka tsu tuka n atakaci ka kushana? Makyan me ne ma'i kuneke ka A'isa n uma a cida adama a na a dasasa va ka kushana?>>

¹⁴ Da u danai mu <<Wi ta a kuyawa usana n kulivi dem ali akpan e re n amangatawantatsu (2, 300) kata o bonoko A'isa a Gbayin a derere tsu na ishi.>>

Kudana ukuna u kaci ke kene

¹⁵ Ayin a na mpa Daniyan mi lo a kindana kene ka adama a na ciya_n yeve ku da, e kelime ka_v va da me enei ili i yoku kashani tsu vuma.

¹⁶ Da m panai kalakatsu ka vuma e medevile o kudolu ku Ulai, <<Jibara'ilu dana vuma vu nampa va kaci ke kene ka_ni.>>

¹⁷ Ana u tawai devu n ubuta_u na mi a kashani, da wovon u kanai mu ali da n yikpai makpaba, da u dekei mu, <<Maku ma vuma>>da u doku u danai, <<Yeve kene ka ki ta_a a kadanshi ka ayin ukocishi.>>

¹⁸ Ayi lo a kuya'anka mu kadanshi, da n yikpai makpaba a idika ali da n latai alavu a na a kuwai mu, u sa'wai mu da u dengusai mu kashani.

¹⁹ Da u danai mu, <<Mi ta_a a kudana wu i na yi lo a kutawa_a a ayin a na Kashi_{le} ka kutuka_n wupa, adama a na kene ka ki ta_a a kadanshi ka ayin a na a zuwai a ayin a ukocishi.

²⁰ Kagiri ka avana e re ka na ve enei va, ki ta_a a kadanshi ko mogono ma Mediya m Pasha.

²¹ Magaji ma mogono me Helene ma a, kavana ka gbayin ka na ki e mere ma_a ashi a_ni kpamu, mogono ma iyain ma a.

²² Avana a nashi a na a utai n kacapa_a una_u ke te ka na ko kodoi va, i ta_a a kadanshi ko tsugono tsu nashi tsu na tsa_a kuta_a punu a aduniyan a_ni, ama tsa kuyawa yi utsura ba.

²³ <<A kubana uteku u tsugono u le a ayin a na unushi u le u tsurukpai, mogono ma_a ashi a gbani-gbani, vuza na wi m modoruko n ka_{du} ka_a lima kpamu wi ta_a a kuta.

²⁴ Wi ta_a o kokpo n utsura kau, ama n utsura u kaci ka_ni ba. Wi ta_a a kutawaka_n kulangasu ku

gbayin. Kata ta na u ciya kulya'a ku kelime a ili i na u ya'in dem. Wi ta a kuna uma a utsura n aza cida kpamu.

²⁵ Wi ta a kuzuwa modoruko ma lya'a kelime, kata u bonoko ka ci ka ni adanshi u la'a ta uma. Ayin a na baci e enei i ta a katsuma ki idashi i matana, wi ta a kuna uma n abundai, kata kpamu u bonoko ka ci ka ni Mogono mo ngono. N nannai dem i ta a kuna yi ama ba n utsura u vuma ba.

²⁶ <<Kene ku na ve enei n kulivi ku nan de ka a kubana usana u nan de wa feu mayun da, ama sokongu kene ka, adama a na ki ta a kadanshi ku ukuna u kelime.>>

²⁷ Ana ili i nanlo dem i lazai mpa Daniyan da ikyamba i va i kuwai, ali da n vaki mbala ayin n abundai. Ana n tawai n dangai da n lya'i kelime n ulinga u tsugono kpamu, ama kene ka ki ta a kulya'a mu kadu n abundai n fuda kpamu n yeve ku da ba.

9

Kavasa ka Daniyan

¹ A kaya ka iyain ko mogono Dariyu vu Mediya maku ma Asaru vuza na e nekei tsugono tsu Babila,

² A kaya ka iyain ko tsugono ci ni, mpa Daniyan n kecei da n yevei punu a katagarda ka cida uteku tsu na kadanshi ka Kashile ka danai Irimiya keneki, Urushelima wi ta o kokpo agali ali aya amangatatsunkupa.

³ Da m bonoi a ubuta u Vuzavagu du Kashile da n folonoi ni n kavasa kobolo n kuka ku una. Da

n ukai akashi ɗa kpamu n doku n surai kokomo adama a na n yotsongu unam̄gbi u kaṭsuma.

⁴ Da n vasai a kubana u Vuzavaguḍu Kaṣhile ka va ɗa n shikai unushi u tsu feu ɗa n danai,
<<Vuzavaguḍu vuza gbayin ɗa vi
n Kaṣhile ko wovon kpamu,
vuza na u tsu baṇa uzuwakpani a kubana
wa aza a na a cigai ni, ɗa i kpamu o kutono wila
u ni.

⁵ Tsu nusaka wu ta, ɗa kpamu ci ya'in ka gbani-gbani, ci ta n asuvu awuya ɗa kpamu ci iwain nu. Da tsu kaṣukpai wila u nu n kadanshi ka nu.

⁶ Ci iwain kupanaka agbashi a nu eneki, aza a na a ya'in kadanshi n kula ku nu a kubana a ubuta wu ngono n tsu, m muku mu ngono n tsu, n isheku i tsu kobolo n uma a idika dem.

⁷ <<Avu Vuzavaguḍu avu vuza vu usubi ɗa, Aza a Yahuda n aza a Urushelima n aza a Isaraila raka, a tsu anana wono u kimba tsu ta. Aza a na i uwaciwi ɗevu n da'in n idika kakau dem, a ubuta u na vu bankai tsu adama a unambi u mariki u tsu a kubana wa nu.

⁸ Avu Vuzavaguḍu, a tsu nu ngono n tsu, n aza a gbagba'in a tsu, n isheku i tsu, wono u kimba tsu ta, adama a na tsu nusaka wu ta.

⁹ Avu Vuzavaguḍu Kaṣhile ka tsu avu vuza va asuvayali ɗa, n vuza na u tsu cinukpaka unushi, ko a na ci iwain nu.

¹⁰ A tsu tsu panaka Vuzavaguḍu Kaṣhile ka tsu ba, tsu tono kpamu wila u na u nekei tsu a ubuta wa agbashi a ni eneki ba.

¹¹ Aza Isaraila raka a pasa ta kadanshi ka wila u nu, ɗa a shirikpakai nu kucina, ɗa a iwain kupanaka wu.

<<Adama a nannai una u wuya u na wi uḡani a wila u Musa kagbashi ka Kaṣhile, a tsuwanka tsu ta u ḡa adama a na ci ya'anka wu ta unushi.

¹² Vi shatangu ta kadanshi ka na vu dansai adama a tsu n adama o ngono n tsu, tsu na vu tukai tsu n kawuya ka gbayin. A katsuma ki idika dem, ili tsu nampa i sa'wa kuya'an tsu na a ya'ankai Urushelima ba.

¹³ Tsu na wi uḡani a wila u Musa, kawuya ka nampa ka tawa ta wa tsu, n tsu nannai dem ḡa ci iwain kulansa kasingai a ubuta u Vuzavaguḡu Kaṣhile ka tsu, a ubuta u kukaṣukpa unushi u tsu kaṡa tsu bono ci ya'an ukuna u mayun.

¹⁴ Adama a nannai Vuzavaguḡu u tuka tsu ta m maḡukpa ma na u fobusoi. Vuzavaguḡu Kaṣhile ka tsu u ya'an ta derere a na u ya'ankai tsu ili i nama pa, adama a na a tsu tsu tonon kadanshi ka ni ba.

¹⁵ <<Gogo na Kaṣhile Vuzavaguḡu, avu na wu utakai n uma a nu punu a Masar n kukiye ku utsura ku nu, ḡa kpamu vi nekei ka ci ka nu kula ku na ki lo ali anana. Tsu nusa ta ḡa kpamu ci ya'in ka gbani-gbani.

¹⁶ Vuzavaguḡu adama a ukuna wu ulinga wu usubi u nu dem, ya'an vu takpa wupa u gbayin u nu u uma a Urushelima, idika i nu, kusan ku cida ku nu. Adama a unushi u tsu, n kagbanigbani ki isheku i tsu, Urushelima n uma a nu tsu okpoi ili yi izoshi u uma a na i ḡeḡevu n a tsu.

¹⁷ <<Gogo na Kaṣhile ka tsu pana avasa m maṣhi ma kagbashi ka nu. Adama a nu avu Vuzavaguḡu inda n asuvayali tsu na a'isa a nu a namgbai.

¹⁸ Kaṣhile ka va bayuwa aṣhi ve ene, n atsuvu a nu a nu vu pana, tsu na likuci i nu i na e ce ḡeke n kula ku nu yo okpoi agali. Ci ta o kufolono wu adama a na a tsu ci n usubi ba, ama adama a na vi ta n asuvayali kau.

¹⁹ Vuzavaguḡu panaka tsu, Vuzavaguḡu cinuk-paka tsu unushi u tsu, Vuzavaguḡu pana kaṡa vi ya'an ulinga, adama a nu Kaṣhile ka va kaṡa vu langaṡa ayin ba, adama a na likuci i nu n uma a nu e ci ḡeke le ta n kula ku nu.>>

Kalingata Jibara'ilu wu utakaṡi e keteshe i na kene ka ku danai.

²⁰ Mpa lo a kavasa a kudana Kaṣhile unushi u va n uma u va aza a Isaraila n u folonoi VUZAVAGUDU Kaṣhile ka va, adama a kusan ku ciḡa ku ni.

²¹ A ayin a na mpa lo bi'i a kavasa ḡa kalingata Jibara'ilu vuza na me enei e kene ku cau ka u taṡai a va n ciḡinkpi a ayin a alyuka a kulivi.

²² Da u nekei mu kadanshi ḡa u danai mu, <<Daniyan gogo na n taṡa ta adama a na n dana wu ko yi ḡai kene ka ki a kudansa adama a na vi yeve.

²³ A ayin a na vi gitai kuya'an kavasa e neke wu ta wu ushuki, i ḡaḡa i zuwai ḡa n taṡai kudana wu. Adama a na avu vu la'a ta ili ḡem uga'in a ubuta u Kaṣhile. Adama a nannai, zuka n akaka a kaṡa kpamu vi yeve kene ka.

²⁴ <<A dana ta ḡe, kuden amangatatsukupa ali aya e cindere va uma a nu n likuci i ciḡa i ta i ta a kukaṡupka kawuya ke le n unushi u le. Kaṡa a tsupa unushi u le. A ayin a nanlo, kaṡa a tuka punu kasingai ko wannai, ayin a nanlo kene n

udani u eneki wi ta o kokpo mayun, kata a va'inka ubuta u na u la'i n cida.

²⁵ <<Yeve na kata vi yevesheke ili i nampa, a ayin na e nekei kadanshi a ma'asaka Urushelima, ali sai ayin a na Mazagbi ma Kashile ma tawaj. Aya e cindere ali kucindere ki ta a kulaza. I ta a kuma'asaka Urushelima n uye kau kau ni nshilya mu utsura, Kata u shamgba aya e cindere ali amangatatsu n e re. Ama ayin a nampa i o kokpo ayin a atakaci kau.

²⁶ A uteku u kuden amangatatsu n kure ku nanlo, Mazagbi ma mi ta a kuya'an wu uni kata wo okpo babu ili. Uma o mogono mu utsura ma nanlo i ta a kufada A'isa n likuci ya. Ama uteku u ni wi ta a kutawa tsu na mala ma ci lya'a ubuta. I ta a kuya'an kuvon ali a kubana uteku, kata a kulangasa ubuta n abundai.

²⁷ Wi ta a kuzuwa uzuwakpani n uma n abundai u kuden ku te, ama a kubana e mere me kuden ku te ka wi ta a kuyawaka n alyuka n kune'en ka uteku. Ili yu unata i na i tsu tuka m muna i ta a kuzuwa i da punu a a'isa a, i da yi ta o kokpo de ali sai ayin a na Kashile ke sheshei kuna vuza vu munuka va.>>

10

Kalingata ka tawaj u Daniyan

¹ A kaya ka tatsu ka na Sairus wi o tsugono tsu Pashiya, da akaka a tawaj u Daniyan ci kene (vuza na e ci deke Belshaza) akaka a ni a mayun da. I ta feu a kadanshi ku ukuna u kuvon ku gbayin, kuyeve ku ukuna wa akaka wa ku tawa ta wa ni ci kene.

² A ayin a nanlo a, mpa Daniyan mi ta unamgbi u katsuma ali kuden ku tatsu.

³ A ayin a nanlo dem mi lo n lya'i ilikulya i na vuza u cikalai ba, n takuma inyama ko makyan ma sa'wa una u va ba, n sukuya mani'in a katsuma ka ayin e kuden ku tatsu ku nanlo ba.

⁴ A kanna ka kamanga n a nashi ko wotoi u iyain, mpa lo kashani a kakina ko kudolu ku gbayin ku Tiguru,

⁵ n lanuki da me enei vuma u ukai aminya a ari n kadambura ka na a ya'in n azanariya e de'en ushiyi a kuyun ku ni.

⁶ Ikyamba i ni yi ta molu-molu an katali ka na e ci deke kirsalat, kucan ku ni kpamu langu-langu tsu uladi, ashi a ni san tsu melentsu ma akina, obolu n ene a ni an viyum vi shili vu na o gboroi, kalakatsu ka ni kpamu an kaca'a ko kobolo ka uma.

⁷ Mpa Daniyan mpa da koci me enei kene ka, ama uma a na i kobolo nu mpa e ene ba, ali da a wacuwai adama o wovon da e shedeki.

⁸ Dada a kasukpai mu de mpa ende'in a kinda kene ku gbayin ku nampa, utsura u va u kotsoi, da ashi a va a saba'i gbani-gbani, da ikyamba i va yo okpoi babu utsura.

⁹ Da m panakai vuma va a kadanshi, ana m panai kalakatsu ka ni da mpa n yikpai makpaba ali da n latai alavu a na a kuwai mu n ashi a va a kinda a idika.

¹⁰ Dada kukiye ku sa'wai mu da ku dengusai mu m bonoi ikudi n ekiye a va a idika e kuje'e.

¹¹ Da vuma va u danai mu, <<Daniyan avu na Kashile kenei vu la'a ta ili dem uga'in panaka mu

mayin ili i na n kudana wu, ɗaṅga, adama a na a suku mu ta wa nu.>> Ana u danai mu ili i nampa, ɗa n ɗaṅgai e kuje'eke ikyamba.

¹² Daɗa kpamu u danai mu, <<Daniyan kata vu pana wono ba, Kaṣhile ka pana ta avasa a nu a kanna ka na vi gitai kuya'an kavasa ka kulansa kuyeve kobolo n kukpaɗa kubonoko kaɗi ka nu ili i yoku u Kaṣhile. A pana ta ufolu u nu, ɗa n taɓai adama a na mi isa kavasa ka nu.

¹³ Ama ali ayin kamanga n kete kalinga ka kindi ko tsugono tsu Pashiya ka kpada mu. Ama ɗa Makelu kalingata ku utsura dem u taɓai adama a na u baṅka mu, a ayin a na ngono m Pashiya mi ishi n remei mu.

¹⁴ Gogo na n taɓa ta adama a na n doku n dana wu ili i na i kuciya uma a nu na kelime, adama a na kene ku na ve enei va ki ta a kadanshi ki ili i na i kutawa m megeshe ba.>>

¹⁵ Ayin a na wi a kudana mu kakuna ka nampa, ɗa n jaɓikai kaci ka va a idika, n fuda n dansa feu ba.

¹⁶ Da vuza na wi tsu vuma u sa'wai una u va, m bayuwai una u va ɗa n kana kadanshi a kudana vuza na wi lo kashani devu nu mpa, <<Vuzagbayin, kene ku nampa ka kutawa mu ta nu mbala a kaɗu n aɓundai ali u dikai utsura u va dem.

¹⁷ Mpa kagbashi ka nu ka'a mi koci, nini ɗai n kuya'an kadanshi n avu vuzagbayin vu va? Mpa na ikyamba i va i kuwai ayinviki a dikyai ɗa mi a kuciya a ɗa.>>

¹⁸ Da vuza na wi tsu vuma tsa kpamu u sa'wai mu, ɗa n ciyai utsura.

¹⁹ <<Kaṭa vu pana wovon ba adama a na avu vu la'a ta ili dem a ubuta u Kašhile, maṭana mo yongo n avu, gbama asuvu kaṭa vu tsurukpa.>>

Ana u ya'in kadanshi nu mpa, ḡa n tsurukpai ḡa n danai, <<Dansa vuzagbayin, adama a na vi neke mu ta de utsura.>>

²⁰ Da u danai, <<Vi yeve ta ili i na i zuwai ḡa n tawai wa nu? Gogo na u ga'an ta m bono adama a na n shilika n kalingata ka kindi ka Pashiya, ayin a na baci n lazai kalingata ka kindi ke Helene ki ta a kutawa.

²¹ Mi ta a kudana wu bi'i ili i na yi uḡani a Katagarda ka Mayun. Babu vuza na u baṅka mu n lya'a le utsura, sai Makelu koci kalingata ka nu.

11

¹ A kaya ka iyain ka Dariyu vu Mede, n shamgbai n utsura adama a na m baṅka yi kaṭa kpamu n doku yi katsura.

Ngono n ḡaka kobolo nu ngono n gaḡi

² <<Gogo na ya'an n dana wu ili i mayun. Ngono n tatsu n yoku mi ta kutawa n lya'a tsugono tsu Pashiya, kaṭa a ciya kpamu mogono ma naṣhi ma na ma kula'a ngono n na m buwai dem uciyi. U ciya baci utsura n uciyi u na wi n u ḡa, kaṭa u kushangu yaba dem u shilika n tsugono tsu Helene.

³ A ayin a nanlo mogono mu utsura mi ta a kutawa, vuza na u kulya'a tsugono ci ni n utsura kau tsu na u cigai dem.

⁴ Ayin a na baci u tawai, tsugono ci ni ci ta o kukoḡo kaṭa tsu wacuwa a ngon n naṣhi dem ma aduniyan, ntsukaya i ni n kuciya tsu ḡa ba, i feu

a kuciya utsura tsu na ayi u lya'i ba, adama a na tsugono ci ni i ta a kumuda tsu da kata e neke aza o yoku.

⁵ << Mogono mu ubon u daka mi ta a kutsurukpa kau. Kovonshi vi ni vi yoku wi ta a kula'a yi n utsura kata u lya'a tsugono ci ni tsa n utsura u gbayin.

⁶ A kubana megeshe tsugono tsa aza a daka n gadi i ta o kubolngu una. Mekere mo mogono ma daka mi ta o ku olo mogono ma gadi, ama kata mekere ma namba utsura u ni, ayi kolobo feu nannai. Ama i ta a kuna mekere ma n vali vi ni m maku me le, n kagbashi ka na ka tawai m mekere ma.

⁷ << A katsuma ku umaci u mavuka wa vuza yoku wi ta o kokpo vuza na u kulya'a tsugono tsu ubon u daka. Wi ta a ku uwa punu a ubuta wu utsura u le, kata u shilika n osoji a ubon u gadi kata u lya'a le utsura.

⁸ Wi ta a kudika amali e le kobolo n ishi'wishi yi iyum a kubana a Masar kobolo n ili i singai i le ya azanariya n azurufa, wi ta a kudika ayin kau kafu u doku u shilika n tsugono tsa aza gadi kpamu.

⁹ A kubana megeshe mogono ma gadi mi ta a ku'uwa dika i daka kata u shilika n i da, ama wi ta o kubono a idika i ni.

¹⁰ Muku m mogono ma gadi ma i ta o kufobuso kuvon, kata a zama osoji n abundai a na a kupurangu yaba dem tsu na mini ma tsu pura uma. Kata a banka n kuvon ka ali sai ubuta wu utsura wu ubon u tsugono tsu ubon u daka.

¹¹ << Kata mogono ma daka ma danga n wupa u shilika m mogono ma gadi, ayi mogono ma gadi

ma zama osoji n aḅundai ama i ta ta na a kulya'a utsura u ni.

¹² Ayin a na u kotsoi kuna osoji a aḅundai a na pa, kata mogono mu ubon u daka ma kukaga, kata wu una uma n aḅundai. Ama ulya'i u ni wi e kugeshe ba.

¹³ Mogon mu ubon u gadi mi ta a kuzama osoji o yoku n aḅundai a na la'i a na wi ishi n da. Aya o yoku na kelime wi ta a kuciya osoji n aḅundai, ufobushi kpamu mayin.

¹⁴ <<A ayin a nanlo uma n aḅundai i ta a kudanga kushilika m mogono mu ubon u daka. Aza a ucigi u vishili a katsuma ka uma a nu i ta o kubolngu una adama a na a shatangu kene ka, ama a kufuda ba.

¹⁵ Kata mogono mu ubon u gadi ma danga u bolongu kayala, adama a na u kumba mashilya ma gbayin ma likuci ma ciya u lya'a likuci ya n kuvon. Osoji a ubon u daka i ta o kokpo babu utsura u na a kushilika, ko katsura ko osoji ka ni ka na ka la'i n utsura a kufuda a shamgba a shilika ba.

¹⁶ Vuza na wi a tsurala n ayi u kuya'an ta tsu na u cigai, babu vuza na u kufuda kushamgba kata n shilika n ayi. Wi ta a kudangu a idika i singai yo okpo i ni, kata kpamu u ciya utsura u na u kufuda kulangasa i da.

¹⁷ Wi ta e kusheshe adama a na u tawa n utsura u tsugono u ni raka, kata u bolongu una m mogono mu ubon u daka. Ali u neke mogono ma daka ma mekere ma ni u zuwa, adama a na wi isa ubuta u tsugono, ama ugboji u ni wi a kisa yi ba.

¹⁸ Ayin a na baci u kotsoi wi ta o kubonoko kusheshe ku ni a ubon wi idika i na yi dedevu n ka_kina_ ka mala, ka_ta_ u lya'a utsura u ele vi le n a_bundai_. Ama kovonshi vi idika i yoku wi ta a kubanka ulinga u wono u ni a uteku, ka_ta_ kpamu u doku u zuwa yi u tsupa ulinga u wono u ni wa.

¹⁹ Nannai u kotso baci wi ta o kubono a idika i ni i mashilya ma gbayin, ama wi ta a_kuta_datsa_ ka_ta_ u yikpa_babu kpamu vuza na u kene yi.

²⁰ <<Mogono ma na mi isai tsugono e ekiye a ni wi ta a kusuku kishi ku utafu, adama a kulya'a ku kelime ku ubuta_ u tsugono u ni. Ama a_katsuma_ ka ayin kenu i ta a kuna yi, n wupa u da ko kuvon ba.

²¹ <<Ka_ta_ vuma vu na u yotsoi ili i ma_riki ba wi isa tsugono tsa e ekiye a ni, vuza na wu uta_i a kpa'a ku tsugono ba. Wi ta a ku'uwa punu babu vuza na u yevei ka_ta_ wi isa utsura u tsugono wa n ugboji.

²² A_ a_shi a ni i ta a kuna osoji n a_bundai_, ayi n vuza kelime vu uzuwakpani* dem i ta a kuni'wa_n_tangu le.

²³ Ayin a na baci a ushuki n ayi, ka_ta_ u ya'an modoruko, wi ta a kutsurukpa ka_u n uma kenu a na i o kutono yi.

²⁴ A ayin a na ubon wu uciyi wi n ida_shi i ma_tana_, wi ta a ku uwa a ubuta_ u nanlo ka_ta_ u lya'a utsura u da ali u ya'an ili i na isheku ko ikaya i ni i fudai i ya'in ba. Wi ta e kupeceke aza a na i o kutono yi ucanuku n uciyi u na u purai a ubuta_ u kuvon. Ka_ta_ kpamu u fobuso adama a na u banka

* **11:22 11:22** ubuta_ u nampa wi ta a kadanshi ka Ganu gbayin vu Ka_shile

idika i na yi n i nshilya m gbagba'in kuvon, ama a katsuma_ka ayin kenu.

²⁵ <<Wi ta o kufobuso osoji a utsura n kadu idashi kata u gaza, adama a na u banka mogono ma daka n vishili. Ama mogono ma daka mi ta a kudangusa feu kuvon n osoji a utsura n abundai, ama wi a kufuda kulya'a ba adama a ugboji u na a ya'ankai ni.

²⁶ Aza a na i a kulya'a e mevene me te m mogono ele da i a kuciga kuna yi, osoji a ni ta na i ta a kuya'an uni'watangi, kata aza a abundai a kuwa a ubuta u kuvon.

²⁷ Ngono n re n nanlo n na adu e le a namgbai a ubuta u kuya'an ka gbani-gbani, i ta a kudasangu a kajiba ke te a kuya'ankpanai a'uwa ama ka kulya'a ba, adama a na uteku wi ili dem wi ta lo a kutawa a ayin a na a zuwai.

²⁸ Ayi mogono ma daka wi ta o kubono a idika i ni n uciyi n abundai, ama kadu ka ni ka kuya'an ta tsurala n uma a uzuwakpani u cida. Wi ta a kuya'an tsu na u cigai kata u bono a idika i ni.

²⁹ <<A kubana ayin a uzuwi wi ta a kubanka ubon u daka n kuvon kpamu, ama gogo na ukuna wa wi ta a kusaba'a n tsu na wi ishi n acau.

³⁰ Aza a antsu a Kitim i ta a kutawa kata a shilika n ayi, da wo okpoi ukuna u gbani. Kata u bono n wupa kau a kushilika n uma a uzuwakpani u cida. Wi ta o kubono u cikpa aza na ishi a iwain uzuwakpani u cida wa.

³¹ <<Osoji a ni i ta o kubonoko mashilya ma gbayin ma A'isa ma ubuta wu unata, a langasa mavali ma, a sanka alyuka a ayin tutu, kata a zuwa ili yi unata i na i kulangasa ubuta wa.

³² N uyeve u kadanshi u ni wi ta o kubono wa ciya aza na ishi a iwain uzuwakpani wa. Ama aza a na i o kutono Kashile ke le i ta a kushamgba n utsura kata a shilika.

³³ <<Aza a na i n kuyeve a katsuma ka uma ka i ta a kupi'isaka aza o yoku n abundai. Ama megeshe kenu i ta a kubana ukpa u kotokobi, ko ukpa wa akina, ko a kana le tsa agbashi kata a pura ucanuku u le.

³⁴ A ayin a na munuka mi lo a kulya'a kelime, i ta a kuciya ubanki kenu ama uma n abundai a na i n ukuna u mayun ba, i ta o kubolngu n ele.

³⁵ Aza e kuyeve o yoku i ta a kuyikpa punu, nannai da a kuciya ulapuli, a takpa le nshinda kata o bono cida ali a kubana a ayin a uteku, a da i ta lo a kutawa tsu na a da i uzuwi.

Mogono ma na ma ci cikpa kaci ka ni

³⁶ <<Mogono mi ta a kuya'an tsu na u cigai. Wi ta a kucikpa kaci ka ni kata u dana ayi wi ta n tsugbayin, u la'a amali kata kpamu u ya'an kadanshi ki ishikushi a kubana u Kashile ka amali. Wi ta a kulya'a ali sai ayin a na wupa u Kashile u shanai, adama a na ili i na baci yi de usheshi mayun da i shana.

³⁷ Wa kucikpa amali a ikaya i ni ba, ko amali a na amaci a cigai, ko kamali ke te wa kucikpa ba, ama wi ta a kucikpa kaci ka ni u la'a le raka.

³⁸ A na wa cikpa le, ya'an u kucikpa u cikpa kamali ka na ki a kulana mashilya ma gbayin, kamali ka na ikaya i ni i yevei ba, u langasakai ka'a azanariya, na azurufa, n atali a singai kobolo n kune'e ki ikebe.

³⁹ Wi ta a kulangaṣa mashilya ma na ma la'i n utsura dem n kuvon n ubaṅki u kaṁali ka pulai. Kaṭa u cikpa aza a na o yotsongi kaṅi ke le n ayi. Wi ta a kuzuwa le a lya'a tsugono a ubuta u uma n aḅundai kaṭa u peceke le idika yo okpo i le tsu katsupu.

⁴⁰ <<A ayin a uteku mogono ma daka mi ta a kubanka mogono ma gadi ma n kuvon, mogono mu ubon u gadi mi ta a kushida yi n ekeke o odoku, n akumbi o odoku a, n antsu a mini n aḅundai. Wi ta a kushilika n likuci n aḅundai kaṭa u purangu le tsu na mini ma tsu pura uma.

⁴¹ Wi ta a kutawa a idika i singai n kuvon. Idika n aḅundai yi ta a kutaḍatsa, ama idika i Mowabu, n Edom, n aza e kelime a Amuno i ta a kula'aka.

⁴² N utsura u ni u kulya'a ta idika kakau n aḅundai, idika i Masar ya kula'aka ba.

⁴³ Wi ta a kukaṇa uciyi wa azanariya, n azurufa i ili i singai i na yi ufobi i Masar dem, kaṭa aza a Libiya, n aza a Itopiya a uwa e ekiye.

⁴⁴ Ama kadanshi ka na ka kuta a ubon u kasana n ubon u gadi ki ta e kuneke yi wovon, wi ta a kuta n wupa u gbayin adama a na wu una uma n aḅundai kaṭa u purangu le.

⁴⁵ Wi ta a kuzuwa apam o tsugono a ni e mere uteku n kusan ku singai ku cida m mala. N nannai dem, wi ta a kuyawa a uteku babu vuza na u kubanka yi.

12

Ayin a ukocishi

¹ <<A ayin a nanlo Makelu, kalingata ka gbayin vuza na u ci inda uma a_nu, wi ta_a kudanga. Ayin a atakaci i ta_lo kpamu a_kutawa_a na kata_a sa'wai kuya'an tsu nanlo ba, ali n ugiti wa aduniyan. Ama a ayin a nanlo vuza lakam a_katsuma_ka uma a_nu, vuza na a cinai kula ku ni udani a katagarda ka Kashile ka, wi ta_a kuciya_wishi.>>

² Uma n abundai a na a_kuwai da a_cidangi le a idika i ta_a kudanga, aza o yoku a kubana u wuma u babu uteku, aza o yoku a kubana ubuta_u wono n tsugoyi tsu babu uteku.

³ Aza a na i n ugboji i ta_a kakana tsu na gadi u tsu akana hawun, aza a na kpamu a zuwai uma n abundai o yongoi n usubi, i ta_a kakana tsa azangata a gadi ali a kubana ko wannai.

⁴ Ama avu Daniyan zuwa kadanshi ka a_kadu_ka nu kata_vu zuwa urotu a katagarda ka, sai ayin a ukocishi a yawa. Uma n abundai i ta_a kukara'a_a kulansa_kuyeve.>>

⁵ Da mpa Daniyan n lanuki, da me enei uma e re kashani kelime ka_va, vuza te u shamgbai a kakina_ko kudolu ka nampa, vuza te tamkpamu a kakina_ka nan de.

⁶ Da vuza te we ecei vuza na wi u uki n kuminya ku ari, kashani a gadi vu mini va, <<Ali wanai dai ili i kuneke mereve i nampa ya i kushana?>>

⁷ Vuma vu na motogu ma_ni mi wa_ari, a kashani gadi vu mini va, u dengusai kukiye ku usungai ku ni n ku ugula_ku ni dem gadi, da m panakai ni a kuya'an akucina u vuza na wi n wuma ko wanai, u danai, <<I ta_a kuya'an aya_a tatsu n kagimi, ayin a na utsura u uma a cida u kuyawa uteku, ili i nampa dem yi ta_a kushana.>>

⁸ M pana ta_ili i na u danai, ama n yeve i na wi a ku dansa ba, da me ecei ni, <<Ali wannai dai i nampa yi a kuzuwa uteku, vuzagbayin vu va?>>

⁹ Da u danai mu, <<Laza gogo na, Daniyan, adama a na kadanshi ka na n dansai va ki ta usokongi da kpamu ki uzuwi urotu ali sai ayin a ukocishi.

¹⁰ I ta o kubonoko uma n a_bundai cida, kata a lapula le o okpo babu kabi'in. Ama uma a gbani-gbani i ta a kulya'a kelime n kawuya ke le. Babu vuza na wi a kuya'an kawuya u kuyeve. Ama aza a na i n ugboji i ta_e kuyeve.

¹¹ <<A kanna ka na a_sankai alyuka a na a ci ya'ansa ayin dem va, da a zuwai kpamu i na i kutawaka n unata m muna, ali ayin kakpankete n amangatawenre n amanganashi n kupa (1, 290).

¹² Una u singai u da u vuza na u vanai, da shamgbai ali a kubana a uteku u ayin kakpankete n amangatawantatsu n kamangankupa n tawun (1, 335).

¹³ <<Ama avu laza sai ayin ukocishi. Vi ta a kukuwa, a kubana a ayin a uteku kpamu vi ta_a kudanga adama a na vi isa agadu a_nu.>>

**Cishingini Agwara Kambari [asg]
Cishingini: Cishingini Agwara Kambari [asg] (Bible)**

copyright © The Seed Company

Language: (Cishingini)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Jul 2025 from source files dated 2 Jul 2025

ff342a73-d285-5f4f-952c-a0c91ef11d25